

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag er foranlediget ved Henvendelser til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet dels fra Præster i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg og dels fra første Stiftsprovst over Sjællands Stift og Sjællands Biskop.

I disse Henvendelser henvises der til, at der i Kjøbenhavn er stiftet en Forening for borgerlig Begravelse, hvis Formaal er „at samle dem, der ikke anerkende Præsternes aandelige Formynderskab, til fælles Arbejde for Gennemførelse af saadanne Reformers paa Begravelsesvæsenets Omraade, som sikre Befolkningen Ret til at begrave de døde uden præstelig Medvirkning.“ Foreningens Love forpligtede Medlemmerne til at afvise al præstelig Medvirkning ved Begravelse. Kræver Præsten ikke desto mindre, at Loven skal overholdes, og at der skal finde Jordpaakastelse Sted ved Begravelse af Personer, som høre Folkekirken til, demonstrere Foreningens Medlemmer ved, at der ikke møder et eneste Menneske, naar Præsten skal fungere. Familien og Følget have andetsteds foranstaltet en eller anden Begraveshøjtidelighed. Samtlige Henvendelser ere enige i, at der for Folkekirkens Værdigheds Skyld snarest mulig bør træffes Bestemmelse om, hvorledes Præsterne have at forholde sig over for Medlemmerne af den nævnte Forening, og særlig i den fornævnte Henvendelse til Ministeriet fra Præster i Kjøbenhavn og paa Frederiksberg udtales der Ønske om, at Ministeriet vil træffe Foranstaltning til, at Præsterne kunne blive fri for at medvirke ved Begravelser, hvor man ikke ønsker deres Medvirkning, da Kirkens Ære stærkt lider under, at der stadig agiteres med, at Præsterne ville „paanøde“ sig, hvor man helst er fri for dem. At der skal finde Jordpaakastelse Sted ved Begravelse af Folkekirkens Medlemmer, er imidlertid en i Loven paabudt Regel, jfr. Danske Lovs 2—10—1 og Kirkeritualet af 1685 Kapitel IX, 4de Punktum, og en Forandring i dette Forhold kan derfor kun finde Sted ved Lov.

Biskoppen over Sjællands Stift har for sit Vedkommende sluttet sig til denne Henvendelse fra Præsterne, idet han har udtalt, at det unægteligt fra et kirkeligt

Synspunkt vilde være at beklage, om det skulde blive almindeligt at begrave de døde uden præstelig Medvirkning, og dette bør fra Kirkens Side modarbejdes, saa vidt det kan ske ved aandelige Midler; men det bør ikke lige saa lidt her til Lands som andetsteds betegnes som et egentligt Brud med Folkekirken. Biskoppen har i saa Henseende oplyst, at der til en kirkelig Begravelse egentlig kun kan henregnes det, som er fælles for alle Kirkesamfund, at Præsten ved Graven fremsiger visse rituelt foreskrevne Ord, som oftest Stykker af den hellige Skrift og visse Bønner, hvori Udtalelsen af Opstandelsessaabet er Hovedsagen. De nævnte Ord ere forskellige i de forskellige Kirkesamfund og Landskirker; kun i de 3 nordiske Kirker ere de saa kortfattede som hos os. Derimod er selve Jordpaakastelsen hverken en almenkirkelig Skik eller af kristelig Oprindelse; den er en gammel Folkeskik, som brugtes i Hedenskabet baade i Syd og Nord, saaledes at de nærmeste, naar Liget ikke blev brændt, ved Jordefærden kastede 1 eller 3 Haandfulde Jord ned i Graven. Denne Skik holdt sig mange Steder efter Kristendommens Indførelse, og udførtes da undertiden af Præsten, undertiden af Følget, men var kun i enkelte Ærkestifter rituelt foreskrevet; den bruges uden Tvivl endnu hist og her i Romerkirken, men er ikke foreskrevet i „det romerske Ritual“. — I England har den holdt sig paa den Maade, at de fleste af Ligfølget kaste en Haandfuld Jord i Graven. — Det eneste Sted i de protestantiske Landskirker, hvor den fra Reformations-tiden af har været foreskrevet som en af Præsten foretagen Handling, er, saa vidt Biskoppen ved, Danmark, Norge og Sverrig, hvorimod den først i forrige Aarhundrede er bleven foreskrevet i nogle tyske Landskirker (f. Eks. Preussen, Nassau, Würtemberg). — Samtidig er det imidlertid her blevet ikke ualmindeligt især i de større Byer, at Begravelse finder Sted uden nogen som helst præstelig Medvirkning, hvilket dog med Rette anses som et Vidnesbyrd om Mangel paa kirkelig Sans hos de paagældende, men iøvrigt ikke har videre Følger for dem i kirkelig Henseende.

Som omtalt i Bemærkningerne til § 8